

Suscripción
Girona un mes . . 1 Pta.
Provincia y resto
de España Trim. 4 "
Extranjero " 7'50"
Número suelto
5 Céntimos

Ciudadanía

Diario republicano autonomista de avisos y noticias

Anuncios, remitidos
y esquelas
Precios convencionales
De los originales firma-
dos son responsables
sus autores

AÑO I

OFICINAS:

Rambla de la Libertad, 33.-GERONA

Jueves 1.º de Diciembre de 1910

Dirección Telegráfica:

CIUDADANÍA.

GERONA

Núm. 102

REVOLUCIÓN

¿Cuántos republicanos somos que no la queremos? eso es lo que me digo á mi mismo, pero puesto á reflexionar veo que tambien somos en número indefinido los que queriéndola no estudiamos las causas que ella puede acarrear en su orden moral y psicológico de las masas.

La Revolución, entiendo, debe ser momentánea sin aquella especie de cariz anárquico que suele tomar esta clase de revueltas; ó sino veamos que resultados mas óptimos ha dado la de Portugal.

Un pueblo laborador como aquel puede decirse que no se hallara en las presentes circunstancias, y de hallarse ó emprender una tarea tal, no diera tan buenos resultados.

Allí el alma popular, la que obró como á tal, fué el Ejército y la Marina, en otra nación por ejemplo España, sería imposible llevar á cabo una organización de carácter revolucionario. Fundo mi opinión en que los organismos estos en España, disfrutaban de sueldos importantísimos, que quizás con un cambio de régimen no disfrutarían, y por otra parte como indirectamente tales organismos contribuyen en la vida política monárquica, no pueden, no deben en manera alguna dejar de prestar su aquiescencia á un gobierno dinástico.

Lo dicho en lo tocante á los organismos armados, y ahora en el orden político, tambien hay sus egoísmos de clase, privilegios que son los que tiran á perder todos los buenos deseos de algo práctico.

Sería preciso que el pueblo se diese cuenta, que por su caracter alterable, hay momentos que todo lo ve tan claro cual si estuviese en la realidad, pero despues al cambiar la mirada ó rasgar el velo del optimismo que cubre nuestras retinas nos damos cuenta de que estamos cual estábamos.

El espejuelo de las promesas de Canalejas, nos ha adormecido cual canto de Sirena, pasó aquello de Portugal, como irán pasando tantas otras cosas que solo nos halagarán de momento.

El pueblo es un gran admirador de películas cinematográficas, le gustan en un momento las trágicas, en otro los sentimentales y cuando hay uno que le hace subir el rubor á la cara, se calla de vergüenza y abandona el teatro nacional, donde tantas películas emocionantes se reflejan en el blanco lienzo.

Hoy una embarcación repleta de carne del pueblo zarpa de un puerto con rumbo á otros países; mañana dos y así sucesivamente todos estos que huyen, nos abandonan llenos de rubor al ver que es una farsa la película que se representa en el teatro Nacional.

Revolución, si este fuera su lema en vez de marchar aburridos hácia remotos países, deberían gritar para que cambiara el cuadro, porque señores, si tanto espectador como ha abandonado el Coliseo, fuese revolucionario, otro gallo nos cantara.

Ni tendríamos que leer de continuo tantas manifestaciones de Canalejas, ni seríamos tan eunucos como somos al lado de dos pueblos bravos como Francia y Portugal.

Revolución, revolución pero ordenada justiciera, sin pujos de anarquismo es lo que conviene para el resurgimiento de esta patria feudo de la reacción y el oscurantismo.

Bienvenido Divi

La campaña del Orfeo de Blanes

(Aquest article fou enviat a «La Costa de Llevant» y després de tres setmanes de tenirlo retingut a la seva direcció, s'ha negat la seva publicació.—N. del A.)

He tingut una gran satisfacció al veure contestat el meu article d'«El Poble Català», tractant de la nostra entitat artística, ab un altre publicat a «La Costa de Llevant» del dia 29 del passat Octubre, que porta la firma den Joseph Ferrer y Ferrer, actual president de la Societat.

Es un cas extraordinariament excepcional aquest al trobarnos—president y secretari, dos càrrechs tant íntimament lligats dintre la Societat—ab tant fonda disparitat de criteri en la manera d'apreciar l'estat actual de la mateixa, de la qual, per circumstancies especials y conegudes per tothom, ens trobarem de cop y volta revestits ab la seva representació oficial, de aquesta Societat, avui tant apassionadament discutida y fins per alguns combatuda.

M'explicaré, procurant contestar degudament tot lo que atany a ma persona, deixant pera'ls meus amichs la defensa a les al·lusions personals que'ls dirigeix el senyor Ferrer en el seu article.

Deya jo en el meu escrit, que'ls fets sempre son fets, y en aquests ens hem de remetre y no podem si volém ésser sincers, tergiversarlos ab sofismes ni ab frasses habilidoses, que sols poden convencer als esperits lleugers...

Y aixó es lo que senzillament ha fet el senyor Ferrer. Una habilitat extraordinaria per ensenyar els actes meritoris del Orfeo, els que per lo dignes y lloables, ningú, ningú nega precisament ni molt menys ningú censura com ell vol suposar.

Celebrar vetllades artístiques, re-

presentar obres teatrals de repertori modern, donar conferencies, en fi, celebrar tota classe de manifestacions pera escampar cultura y avens, es una injusticia atribuirme propòsits de descrédit per unes festes, a les quals, sab molt be'l senyor Ferrer, he contribuït ab el meu esforç personal en les èpoques més florides de la nostra entitat.

Es una discrepància de criteri lo qu'estem discutint.

Quant fundarem l'Orfeo y més tart inaugurarem la senyera, en la festa inaugural d'aquesta, vaig tenir l'honor, conferit per mos companys de Junta, d'obrir la festa ab un parlament alusiu á la senyera; y en ell vaig dir referintme a la adquisició de la mateixa: No significa pas aixó la necessitat que tinguem de quedarnos immòbils, estacionats demunt d'aquests fruits sabrosíssims. Aquests hem de ostentarlos argullosos, si, perquè son ben nostres, però fent via sempre avant, treballant sempre camí del progrés y la civilització, qu'es el camí que fa grans als pobles... Y més avall afegia:—Els viaranyes esplèndids de la vida moderna a que aspiren els pobles que tenen consciencia absoluta de sa personalitat, cada dia s'engrandeixen y hermostejan ab l'aurora de nous horitzons, esclats de nova vida que'ls empeny envers la meta de ses aspiracions somniades.

De aixó fa set anys, y en aquest transcurs de temps, no he sabut veure encare dintre nostre Orfeo, aquella aurora de bells horitzons, ni'ls esclats de nova vida, ab els quals jo allavors tant somniava ab el beneplacit dels que avui, mos antichs companys, sembla que'ls espanten aquestes guspires esclatantes, precursors d'aquella nova vida.

Y aquí està la equivocació. Vull tenir la sinceritat de manifestarho. La gestió del Orfeo de Blanes ha seguit impassible a la evolució del tems, no ha sabut enmotllarse dintre un ample criteri en tots els ordres de sa vida interior; y ho repeteixo, aquesta es la equivocació lamentable y per consegüent la causa dels conflictes y de les lluites internes que de molt temps venen minant la vida de nostra entitat. No acuso; parlo en tésis general.

El senyor Ferrer me demana fets concrets. Ja vindrán ordenadament, serenament en aquesta ma propia defensa.

Preten en el seu escrit posar en contradicció la meua actitud d'avui, ab la en que vaig manifestarme ab motiu de aquella ja famosa proposició de les atxes. Aquest es el primer cas concret que'm demostra fins a la evidencia lo pernicios que resulta aquest criteri tant restringit, tant estret en que's mou y raciocina'l senyor Ferrer.

Si, es cert; vaig protestar d'aquella proposició, per lo inoportuna, per ser filla no més de novells entusiasmes, molt nobles y sincers, pró que en sa inexperiencia privaren de fer veure als seus autors, la perturbació que pertaven dintre la Societat ab sa proposta inoportuna.

Y are jo pregunto: ¿es que aquella meua disconformitat en aquell cas concret, me priva avui d'estar conforme ab els mateixos elements res-

pecte a altres punts en criteri y procediments?

Ah, senyor Ferrer! Ja he dit avans que lo qu'estem discutint es precisament aquesta discrepància de opinió.

Si l'any passat no vaig acceptar el càrrech que avui ocupo, excusantme en l'estat anémich de la Societat, naturalment qu'era aixó un motiu poderós que a mi m'esperonava pera esperar el moment propici, lós el temps que lós y més pitjor encare l'estat de decadencia del Orfeo, de poder donarli ab nous elements y ab més llibertat d'acció, la nova vida que tant espanta al senyor Ferrer y als que l'inspiren.

Es aquesta la equivocació més gran dels meus antichs companys. Y posat en aquest fals terreny, el senyor Ferrer devalla, devalla fins arribar al lloch pedregós de les falsetats, quant m'acusa de abandonar durant alguns anys la Societat, sense preocuparme d'ella.

Aixó sí que demostra una mala fé, que no vull calificar, ja que en plena Junta general de l'any passat, al oferirme'l càrrech de secretari, el mateix senyor Ferrer manifestá que ho feyen perquè'm consideraven un soci entusiasta del Orfeo; per les meves cròniques periodístiques publicades sempre en interès per l'Orfeo.

Y aquí haig de desmentir el senyor Ferrer de una manera categórica. No fou abandono la meua separació. Fou una injusta postergació, tal vegada un fruit prematur d'aquell esperit dominador a lo «Kaiser» que avui tant ens pertorva, resistintse a abandonar velles teories ab estranyes actituds, les que jo precisament son les que califico de intransigencies suicides.

Fou una postergació per quant, després d'exercir el càrrech de Secretari en la primera Junta Directiva, durant dos anys de sofert calvari, posanthi tot l'esforç personal ab amor y entusiasm y també algun sacrifici, vaig ésser nomenat de la comissió de literatura; y dintre de aquesta, vaig sentir la fuetada del primer desengany que'm ferí al fons de l'ànima, al veure que s'organitzaven una, dugues y tres vetllades artístiques y literaries, prescindint en absolut del meu modest concurs personal com a individu de la comissió literaria. Vaig entendre que sobrava'l meu lloch dintre la comissió susdita, y vaig enviar per escrit la dimissió del meu càrrech al allavors President de la Societat don Amat Carreiras, el qual, ab evidentes mostres de contrarietat, procurá particularment, convence'm ab paraules de conciliació, que son sempre d'alabar, suplicantme retirés ma dimissió. Y aixís ho vaig fer, sacrificant tot mon amor propi ofés y esbarrantio tot, tot per la vida del Orfeo.

Al poch temps, com era natural, vaig ser substituït dintre la comissió. Desde allavors vaig creure obligat a quedarme a casa, seguint empró ab actitud passiva y respectuosa, la marxa del Orfeo. No podia, no vaig saber, millor dit, convertirme sobtadament de un fervent entusiasta, á un detractor despitat, per la indigna postergació que acabava de rebre de mos companys, entre'ls quals ja s'hi comptava allavors el senyor Ferrer.

Y hem passat aquests anys y are,

al acceptar de nou el mateix càrrech de secretari, en les circumstancies que tothom sab, me trobo en mitj de aquest temporal de baixes passions, si, senyor Ferrer; y tot en nom d'aquesta original cultura de la intolerancia, de la columna y la mala fé.

Perque, ¿no es una columna, no es una evident mala fé al titllarme de lerronxista per uns, de anarquista per altres, y al dir als quatre vents qu'he secuestrat el càrrech de Secretari, càrrech que'm conferí per unanimitat la Junta general passada? ¿Sóc encare sospitós entre mos antichs companys dintre'l camp nacionalista?

Sabia que'l despit era un verinós insecte entre persones incultes, però ignorava que entre les que passen per molt cultes y fins ilustrades, devingués un ser tant atrevit y ràstir.

Dir el senyor Ferrer que no ha sabut veure ben definides aquestes noves orientacions de cultura, que jo y els meus amichs preconisem; y es estrany que'l senyor President de la Societat fassi semblant afirmació, sabent com té obligació de saberho, les innovacions qu'hem introduït ja a les escoles nocturnes ab el curt temps qu'están al nostre càrrech, després d'haverles ell, el senyor President, abandonades pera establirne unes altres al Sindicat Agrícola. Una d'aquestes innovacions es la classe especial de dibuix que funciona ab un èxit creixent.

Y per cert que al acordar després de llarga discussió y ab el vot en contra del senyor Ferrer, la entrada gratuita a les escoles dels fills de socis, menors de disset anys, ampliant així un dels acords de les Juntes passades, s'ha produït un altre cas d'aquell criteri restringit, tant exclusivista, fins al extrem de censurar el senyor Ferrer, amic del senyor Ferrer y tresorer dimitit de la Junta actual, el fet d'haver acceptat com a soci pera les escoles, a un jove quasi analfabet, sencillament perquè se suposen uns dubtosos antecedents del seu padastre (no pare). Es a dir, que segons el criteri del senyor Ferrer, aquell jove se l'ha de condemnar á una ignorancia perpétua, se l'ha de fer un esclau y posarlo en camí de una perversitat humana... (Oh, es horrible! al pensar ab l'imperi d'aquell esperit dominador a lo «Kaiser»!)

No volém fundar un centre d'esquerra ni destruir el caracter del Orfeo, com suposa el Sr. Ferrer. Aixó solament el suposarho demostra una mala fé que tampoch vull calificar; que la judiquin les persones sensates.

Perque be ho saben prou el senyor Ferrer y tots els que l'inspiren en aquesta campanya, que podriem dir-ne de boicottage vergonyós, que no es aquesta la meua intenció ni la de aquests meus amichs. Be ho saben prou que la cultura que nosaltres preconisem no pot destruir, no destruirá jamay el caracter popular, artístich, cultura de nostre Orfeo; molt al contrari. El gloriós lema de Art y Patria que ostenta la nostra senyera, s'hi trobará gentilment orejat per aquestes aires sanitosos de nova vida; ahont les Arts, les Ciències, Literatura, Sociologia, Catolicisme—fins el Catolicisme, ja ho veu, senyor Ferrer—totes aquestes manifestacions culturals